

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Контроль успішності студента здійснюється з метою оптимізації процесу фізичного виховання та досягнення його максимальної результативності через контрольні заходи у формі поточного, модульного, семестрового (підсумкового) контролю з дисципліни та атестації з визначенням рейтингу студента.

Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 86 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати залік, – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий (семестровий контроль), що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни на лекційних заняттях розуміється як активна робота студентів; на семінарських заняттях – як активна участь у дискусії та презентації матеріалу та має на меті перевірку рівня знань студентів з теорії, методики й організації фізичного виховання, його спеціалізованих напрямів, масового спорту.

Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях згідно з конкретними цілями теми, на практичних підсумкових заняттях відповідно до конкретних цілей засвоєння змістових модулів.

Рівень теоретичних знань оцінюється:

«10 балів або відмінно» – якщо відповідь на поставлене запитання по суті правильна і повна;

«8 балів або добре» – якщо відповідь на поставлене запитання по суті правильна, але недостатньо повна або викладена з незначними смисловими помилками;

«6 балів або задовільно» – якщо відповідь на поставлене запитання в основному правильна, але викладена неповно або з окремими значними помилками;

«0 балів або незадовільно» – якщо відповідь не розкриває суті поставленого питання.

Методична підготовленість перевіряється згідно з тематикою теоретичних і методичних занять.

При оцінюванні виконання методичного завдання враховується:

зовнішній вигляд, виправка, вибагливість;

уміння чітко, зрозуміло подавати команди, володіти голосом, управляти групою;

уміння при подачі основних команд вимагати їх виконання;

зразковий показ техніки виконання; правильність вибору місця; володіння дзеркальним показом;

чіткість, конкретність; знання термінології; вміння виділити головне;

відповідність методів і методичних прийомів завданням навчання;

вміння використовувати методи і методичні прийоми;

використання підготовчих вправ;

вміння визначати стан тих, хто навчається;

виявлення й усунення причин появ помилок, вміння класифікувати помилки, своєчасно і правильно виправляти помилки;

своєчасність допомоги і страховки, надійність страховки, вміння організувати взаємодопомогу і страховку;

чіткість організації тих, хто перевіряється, правильність визначення оцінки;

відповідність форми і змісту документів встановленим вимогам, повнота і конкретність змісту, актуальність оформлення документів.

Під час контролю оцінюються тільки вправи, які включені до програми навчання.

Виконання навчальних завдань оцінюється у балах згідно методичній розробці відповідної теми.

Поточне оцінювання та результати оцінювання знань і навичок студентів за семестр і (або) за кожний змістовий модуль (ЗМ) проставляються у «Журналі обліку успішності студентів», а також передбачається ведення електронного журналу обліку успішності студентів.

Модульний контроль (підсумкова кількість балів за змістовий модуль (ЗМ) може виставлятися як сума балів за усіма поточними формами контролю, передбаченими робочою навчальною програмою дисципліни) складається з оцінок поточного контролю за вивчення теоретичного матеріалу тем, виконання методичного завдання та оцінка рівня фізичної підготовленості під час контрольних занять.

Також ураховується рівень функціонального стану та особиста відповідальність за стан здоров'я, які оцінюються згідно з таблицями 10.1 і 10.2.

Рівень стану функціональних систем організму характеризує їх функціональні та морфологічні можливості. Його можна визначати на підставі показників фізичного розвитку і фізичного стану з розрахунком індексу фізичного стану (ІФС) за методом Пирогової О.А.:

Таблиця 10.1

Нарахування балів за рівень функціонального стану організму студента

5	Високий – при ІФС більше 0,826
4	Вище середнього – при ІФС 0,676 – 0,825
3	Середній – при ІФС,526 – 0,675
0	Нижче середнього – при ІФС 0,376 – 0,525

$$ІФС = W_{\text{макс}} / (350 - 2,6 \times \text{вік} + 0,21 \times \text{довжина тіла}),$$

де $W_{\text{макс}} = 700 - 3 \times ЧСС - 2,5 \times АТ_c - 2,7 \times \text{вік} + 0,28 \times \text{маса тіла};$

$W_{\text{макс}}$ – максимальна потужність, Вт;

ЧСС – частота серцевих скорочень за 1 хв;

АТ – середній артеріальний тиск, що визначають за формулою:

$$АТ = (АТ_c - АТ_d) / 3 + АТ_d.$$

Таблиця 10.2

Нарахування балів за особисту відповідальність за стан здоров'я студента

5	Високий рівень свідомої відповідальності та постійної уваги до фізичного здоров'я
4	Виявлення турботи про фізичне здоров'я, але не з власної ініціативи
3	Увага до власного здоров'я при небажаних відхиленнях його показників від норми
0	Відсутність турботи та низький рівень особистої відповідальності за постійну підтримку фізичного стану в межах норми

Семестровий контроль проводиться у формі **заліку** – підсумкова кількість балів з дисципліни (*максимум 100 балів*), яка визначається як сума (*проста*) балів за змістовими модулями. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студентів.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків

та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, організації та суддівстві спортивних і фізкультурно-оздоровчих заходів тощо можуть присуджуватися додаткові бали (методика оцінки визначається у методичній розробці).

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового заліку. Студент вважається допущеним до семестрового контролю з фізичного виховання (заліку), якщо він виконав усі види завдань, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни на семестр.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студенту, який не набрав прохідного мінімуму(46 балів), за дозволом викладача, надається можливість здачі пройденого матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання спеціальних тестів підвищеної складності, за виконання яких можна набрати до 40 балів. У випадку проведення поточного контролю комісією складність тестових чи контрольних завдань може бути підвищена і оцінюється до 60 балів.

Студент **не допускається** до складання заліку, якщо кількість балів, одержаних за змістовні модулі (поточний контроль) впродовж семестру (мінімум – 46 балів) разом з максимально можливою кількістю балів, набраних на заліку (14 балів), у сумі не перевищуватиме 60 балів, а також якщо студент немає жодної оцінки з поточного модульного контролю.

При наявності *«непрохідного мінімуму» (<46 балів)* або при відсутності оцінок поточного контролю напередодні заліку викладач подає

доповідну декану факультету про недопуск студента, на який видається розпорядження, і студент не допускається до складання заліку як такий, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопуск у заліковій відомості робиться при наявності розпорядження декана. На день складання заліку, студенту виставляється відмітка *«не допущений»*. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60 балів. Сумарний результат у балах за семестр складає: *«60 і більше балів – зараховано»*, *«59 і менше балів – не зараховано»* та заноситься у залікову *«Відомість обліку успішності»* навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: *«зараховано»* – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо *«не зараховано»*, тоді декан факультету пропонує студенту повторно вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.